

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету фінансів та обліку
Андрій КІЗИМА
“ 31 ” 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. проєктора з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
“ 31 ” 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор навчально-наукового інституту
новітніх освітніх технологій
Святослав ПИТЕЛЬ
“ 31 ” 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни
„МЕНЕДЖМЕНТ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ”

ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – 23 Соціальна робота
спеціальність – 232 Соціальне забезпечення
освітньо-професійна програма – “Соціальне забезпечення”

Кафедра фінансових технологій та банківського бізнесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік/іспит, (семестр)
Денна	1	1	30	15	5	4	96	150	Іспит (1)
Заочна	1	1, 2	8	4	-	-	138	150	Іспит (2)

31.08.2023
[Signature]

Тернопіль – 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 232 Соціальне забезпечення, затвердженої на засіданні Вченої Ради Західноукраїнського національного університету, протокол № 10 від 23.06.2023 р.

Робочу програму склали к.е.н., доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу Олег Вацлавський та к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу Володимир Костецький.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу, протокол №1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри фінансових технологій
та банківського бізнесу,
д-р екон. наук, професор

Ольга КНЕЙСЛЕР

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 232 Соціальне забезпечення, протокол №1 від 30 серпня 2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності,
к.е.н., доцент

Галина КУЛИНА

Гарант ОПІ,
к.е.н., доцент

Галина КУЛИНА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “МЕНЕДЖМЕНТ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ”

1. Опис дисципліни “Менеджмент у сфері соціального забезпечення”

Дисципліна – “Менеджмент у сфері соціального забезпечення”	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 23 Соціальна робота	Статус дисципліни: обов’язкова Мова викладання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 232 Соціальне забезпечення	Рік підготовки: <i>денна форма</i> – 1; <i>заочна форма</i> – 1 Семестр: <i>денна форма</i> – 1; <i>заочна форма</i> – 1, 2
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – “Соціальне забезпечення”	Лекції: <i>денна форма</i> – 30 год.; <i>заочна форма</i> – 8 год. Практичні заняття: <i>денна форма</i> – 15 год.; <i>заочна форма</i> – 4 год.
Загальна кількість годин: <i>денна форма</i> – 150 год.; <i>заочна форма</i> – 150 год.	ступінь вищої освіти – магістр	Самостійна робота: <i>денна форма</i> – 100 год. (у тому числі тренінг – 4 год.); <i>заочна форма</i> – 138 год. Індивідуальна робота: <i>денна форма</i> – 5 год.
Тижневих годин: <i>денна форма</i> – 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – іспит

2. Мета і завдання дисципліни “Менеджмент в сфері соціального забезпечення”

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна “Менеджмент у сфері соціального забезпечення” спрямована на формування у студентів теоретичних знань і вироблення практичних навичок з підготовки та реалізації управлінських рішень щодо формування й ефективного використання потенціалу установ сфери соціального забезпечення у контексті соціальної підтримки населення через надання якісних соціальних послуг та розвиток сприятливого соціального середовища.

Головним завданням курсу є оволодіння фундаментальними питаннями теорії та практики управління установами сфери соціального забезпечення, набуття вмінь критично аналізувати ефективність їх діяльності з використанням сучасних методик соціального менеджменту та виокремлювати невирішені проблеми з подальшим обґрунтуванням напрямів їх розв’язання; набуття навиків щодо соціального забезпечення та соціальної підтримки населення; менеджменту соціальних структур у рамках налагодження

ефективного процесу реалізації соціальної політики, а також трудової, економічної та суспільної діяльності працівників; управлінських взаємин, котрі функціонують у процесі міжособистісної і міжгрупової взаємодії людей, залучених у трудову діяльність, особливостей мотиваційної політики; соціального партнерства та розробки й реалізації соціальних проєктів і програм з метою реалізації якісного соціального захисту населення.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

У результаті вивчення дисципліни “Менеджмент у сфері соціального забезпечення” студенти повинні:

- опанувати предмет, зміст та методологію менеджменту в сфері соціального забезпечення, закони та принципи управління у соціальній сфері;
- розуміти об’єкт, суб’єкт, методи та функції менеджменту в сфері соціального забезпечення;
- розкрити систему менеджменту в сфері соціального забезпечення;
- набути знання щодо мотивації в системі менеджменту в сфері соціального забезпечення та його інформаційного забезпечення;
- вивчити сутність та порядок управління персоналом у менеджменті в сфері соціального забезпечення та реалізації соціального партнерства;
- розуміти сучасні технології та механізми менеджменту в сфері соціального забезпечення;
- вміти застосовувати планування та проектування як функції менеджменту в сфері соціального забезпечення.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

СК 14. Розуміння особливостей організації менеджменту у сфері соціального забезпечення та здатність використовувати поглиблені знання в процесі соціалізації традиційних функцій управління, застосовувати інноваційні технології соціального проектування, соціальної підтримки, налагодження соціального діалогу, супервізії між суб’єктами у процесі діяльності соціальних служб, організацій й установ соціальної сфери при прийнятті ефективних управлінських рішень.

СК 15. Здатність використовувати сучасні інноваційні прийоми та методи управління у сфері соціального забезпечення при розробленні стратегії і тактики соціальної політики, адмініструванні та плануванні соціальних допомог, підготовці програм фінансування соціальних виплат за дотримання соціальних гарантій у контексті нормативно-правового, інформаційного й технічного регулювання цих процесів.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Засвоєння знань за програмою вступного фахового випробування по спеціальності (додаткового вступного фахового випробування по спеціальності).

2.5. Результати навчання

ПР 19. Обґрунтовувати оптимальні управлінські рішення з організації менеджменту у сфері соціального забезпечення з урахуванням інноваційних технологій соціального проектування, соціальної підтримки, налагодження соціального діалогу, супервізії між суб’єктами у процесі діяльності соціальних служб, організацій й установ соціальної сфери з метою адаптації їх до умов соціально орієнтованої ринкової економіки.

ПР 20. Демонструвати практичні навички менеджменту у сфері соціального забезпечення при розробленні стратегії і тактики соціальної політики, адмініструванні та плануванні соціальних допомог, підготовці програм фінансування соціальних виплат за дотримання соціальних гарантій у контексті нормативно-правового, інформаційного й технічного регулювання цих процесів.

3. Програма дисципліни “Менеджмент у сфері соціального забезпечення”

Змістовий модуль 1. МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СУЧАСНИЙ НАПРЯМОК СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ

Тема 1. Менеджмент як напрямок управління в сфері соціального забезпечення

Сутність поняття “соціальна сфера”. Соціальна сфера в Україні та її складові. Становлення та розвиток соціальної сфери в новітній історії України.

Сутність понять “соціальне забезпечення”, “соціальний захист”. Виникнення та розвиток системи соціального забезпечення населення в європейських країнах. Еволюція розвитку системи соціального захисту та соціального забезпечення населення в Україні. Основні принципи соціального забезпечення. Сутність менеджменту у сфері соціального забезпечення. Принципи організації менеджменту в сфері соціального забезпечення. Рівні та сфери менеджменту у сфері соціального забезпечення. Основна мета і завдання менеджменту в сфері соціального забезпечення як науки

Тема 2. Концептуалізація та методологія менеджменту в сфері соціального забезпечення

Історичні етапи розвитку науки про менеджмент. Еволюція розвитку управлінської теорії до кінця XIX ст. Становлення та розвиток менеджменту в соціальній сфері в XX – на початку XXI ст. Наукові школи соціального менеджменту. Зародження управлінської діяльності на українських землях. Розвиток управління в соціальній сфері в Україні в Литовсько-Польську та Козацьку добу. Управлінська діяльність в соціальній сфері в Україні в XIX – на початку XX ст. Розвиток управлінської науки в Україні в радянський та пострадянський періоди.

Об’єкт та суб’єкт менеджменту в сфері соціального забезпечення. Моделі взаємозв’язку об’єктів та суб’єктів менеджменту в сфері соціального забезпечення. Закони та закономірності менеджменту в сфері соціального забезпечення. Зміст та специфіка методів менеджменту у сфері соціального забезпечення. Функціональне призначення соціального менеджменту. Самоуправління як метод менеджменту у сфері соціального забезпечення. Принципи самоуправління.

Тема 3. Інформаційне забезпечення та сучасні технології менеджменту в сфері соціального забезпечення

Сутність інформації, її виробництво, відтворення та використання. Поняття “соціальна інформація”, її джерела та канали циркуляції. Види соціальної інформації. Використання інформаційних технологій в управлінні соціальними процесами. Геоінформаційні технології в соціальному менеджменті.

Сутність та зміст технологій менеджменту в сфері соціального забезпечення (соціального менеджменту). Структура технологій менеджменту у сфері соціального забезпечення. Основні характеристики соціальних технологій. Умови технологізації соціальних процесів. Класифікація соціальних технологій.

Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Тема 4. Управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення

Сутність поняття управління персоналом. Система управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення. Особливості управління персоналом в установах соціального забезпечення. Кадрове забезпечення сфери соціального забезпечення. Зарубіжний досвід управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення. Фактори ризику в соціальному управлінні.

Оцінка менеджерських здібностей та визначення придатності до управлінської діяльності. Лідерство, вплив та влада. Три підходи до визначення лідерства.

Установи соціального забезпечення. Специфіка управління установою соціального забезпечення. Управлінська праця менеджерів соціального забезпечення. Основні якості сучасного менеджера. Імідж менеджера. Управлінська роль керівника. Ролі, що приймають на себе керівники. Впевненість у собі як властивість особистості. Концепція обмежень сучасного керівника.

Тема 5. Мотивація в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення

Сутність та механізми мотивації. Соціально-психологічні аспекти мотивації. Адміністративна мотивація. Співвідношення мотивації і стимулювання. Організація мотивації та стимулювання. Зміни в структурі та змісті трудової мотивації в сучасних умовах. Основні шляхи приведення в дію мотиваційних ресурсів.

Тема 6. Управління конфліктами та стресами. Супервізія та менеджмент у сфері соціального забезпечення

Виникнення та суть конфлікту. Управління конфліктною ситуацією. Управління конфліктами в установах та організаціях сфери соціального забезпечення. Види конфліктів. Причини конфліктних ситуацій. Суть стресу. Стресові ситуації та управління ними. Особливості управління персоналом в стресогенній діяльності.

Супервізія як принцип, функція, метод менеджменту сфери соціального забезпечення. Адміністративний та навчальний методи супервізії в менеджменті соціального забезпечення. Процес супервізії. Супервізія та консультування. Оперативний план роботи з персоналом.

Тема 7. Соціальні проєкти і програми в сфері соціального забезпечення та особливості управління ними

Сутність планування у сфері соціального забезпечення. Планування основних видів управлінської діяльності в сфері соціального забезпечення. Вимоги до планування у сфері соціального забезпечення. Модель процесу планування у сфері соціального забезпечення. Стратегічне планування соціальної роботи. Етапи стратегічного планування. Програмно-цільове управління.

Соціальне проєктування як специфічний та актуальний інструмент менеджменту у сфері соціального забезпечення. Сучасні концепції соціального проєктування. Логіка проєктування у сфері соціального забезпечення. Мета та завдання проєкту. Системний підхід у проєктуванні соціальної роботи. Проєкт: структура, компоненти та фактори успішної реалізації.

Соціальні програми у сфері соціального забезпечення та управління ними.

Тема 8. Соціальне партнерство в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення

Сутність соціального партнерства. Особливості та основні напрямки соціального партнерства в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення. Місце профспілок у соціальному партнерстві. Роль роботодавців у соціальному партнерстві. Держава та соціальне партнерство. Органи місцевого самоврядування та соціальне партнерство. Взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування з соціального захисту та соціального забезпечення населення. Механізм розбудови соціального партнерства для розвитку волонтерства та благодійності та підвищення ефективності управління у сфері соціального забезпечення.

Тема 9. Макрорівневий та мікрорівневий механізм менеджменту у сфері соціального забезпечення

Сутність соціальної політики. Соціальна політика як механізм менеджменту у сфері соціального забезпечення. Основні напрями вдосконалення механізму менеджменту у сфері соціального забезпечення на макрорівні. Політичні аспекти макрорівневого механізму менеджменту у сфері соціального забезпечення. Мікрорівневий механізм менеджменту у сфері соціального забезпечення. Процесуальний характер менеджменту у сфері соціального забезпечення. Особливості функцій менеджменту у сфері соціального забезпечення на мікрорівні. Управлінська праця менеджерів у соціальній сфері. Самоменеджмент в управлінні сферою соціального забезпечення.

Тема 10. Особливості створення та проведення рекламних компаній установами сфери соціального забезпечення

Характеристика соціальної рекламно-інформаційної кампанії. Поняття соціальної реклами. Класифікація соціальної реклами. Особливості соціальної реклами в системі рекламно-інформаційної кампанії. Етапи організації соціальної рекламно-інформаційної кампанії. Виготовлення та розміщення соціальних рекламних матеріалів кампанії. Розробка рекламного повідомлення. Медіапланування. Розміщення та ефективні способи поширення соціальної реклами. Особливості реалізації основних заходів соціальної рекламної кампанії. Оцінювання результатів впливу соціальної рекламно-інформаційної кампанії.

**4. Структура залікового кредиту
дисципліни “Менеджмент у сфері соціального забезпечення”**

денна форма навчання

Тема	Кількість годин				
	Лекції	Практ. заняття	Самост. робота	Інд. робота	Контр. заходи
<i>Змістовий модуль 1. МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СУЧАСНИЙ НАПРЯМОК СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ</i>					
Тема 1. Менеджмент як напрямок управління в сфері соціального забезпечення	3	1	9	-	Поточне опитування
Тема 2. Концептуалізація та методологія менеджменту в сфері соціального забезпечення	3	1	11	-	
Тема 3. Інформаційне забезпечення та сучасні технології менеджменту в сфері соціального забезпечення	3	1	9	1	
Тема 4. Управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення	3	1	11	1	
<i>Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ</i>					
Тема 5. Мотивація в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення	3	2	9	-	Поточне опитування
Тема 6. Управління конфліктами та стресами. Супервізія та менеджмент у сфері соціального забезпечення	3	2	10	-	
Тема 7. Соціальні проєкти та програми в сфері соціального забезпечення	3	2	10	1	
Тема 8. Соціальне партнерство в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення	3	2	9	1	
Тема 9. Макрорівневий та мікрорівневий механізм менеджменту у сфері соціального забезпечення	3	2	10	1	
Тема 10. Особливості створення та проведення рекламних компаній установами сфери соціального забезпечення	3	1	8	-	
Тренінг			4		
Разом	30	15	100	5	

Тема	Кількість годин			
	Лекції	Практ. заняття	Самост. робота	Інд. робота
<i>Змістовий модуль 1. МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СУЧАСНИЙ НАПРЯМОК СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ</i>				
Тема 1. Менеджмент як напрямок управління в сфері соціального забезпечення	1	1	14	-
Тема 2. Концептуалізація та методологія менеджменту в сфері соціального забезпечення	-	-	13	-
Тема 3. Інформаційне забезпечення та сучасні технології менеджменту в сфері соціального забезпечення	1	-	14	-
Тема 4. Управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення	1	1	14	-
<i>Змістовий модуль 2. ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ</i>				
Тема 5. Мотивація в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення	1	-	14	-
Тема 6. Управління конфліктами та стресами. Супервізія та менеджмент у сфері соціального забезпечення	1	-	14	-
Тема 7. Соціальні проєкти та програми в сфері соціального забезпечення	1	1	14	-
Тема 8. Соціальне партнерство в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення	1	1	14	-
Тема 9. Макрорівневий та мікрорівневий механізм менеджменту у сфері соціального забезпечення	1	-	14	-
Тема 10. Особливості створення та проведення рекламних компаній установами сфери соціального забезпечення	-	-	13	-
Разом	8	4	138	

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

денна форма навчання

Практичне заняття 1

Тема 1. Менеджмент як напрямок управління в сфері соціального забезпечення

Мета полягає в розумінні сутності та особливостей менеджменту як напрямку управління в сфері соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Сутність менеджменту в сфері соціального забезпечення.
2. Принципи організації менеджменту в сфері соціального забезпечення.
3. Рівні та сфери менеджменту в сфері соціального забезпечення.
4. Основна мета і завдання менеджменту в сфері соціального забезпечення як науки.

Тема 2. Концептуалізація та методологія менеджменту в сфері соціального забезпечення

Мета полягає в розгляді концептуальних підходів та методології менеджменту в сфері соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Генезис та концепції розвитку менеджменту в сфері соціального забезпечення (самостійно).
 - 1.1. Історичний розвиток передумов сучасного менеджменту.
 - 1.2. Школа наукового управління.
 - 1.3. Адміністративна (класична) школа.
 - 1.4. Школа людських стосунків.
 - 1.5. Кількісна школа.
 - 1.6. Порівняльна характеристика японської та американської моделей менеджменту.
 - 1.7. Маркетинговий підхід в управлінні.
2. Об'єкт та суб'єкт менеджменту в сфері соціального забезпечення. Моделі взаємозв'язку об'єктів та суб'єктів менеджменту в сфері соціального забезпечення.
3. Закони та закономірності менеджменту в сфері соціального забезпечення.
4. Зміст та специфіка методів менеджменту в сфері соціального забезпечення.
5. Функціональне призначення менеджменту в сфері соціального забезпечення.

Практичне заняття 2

Тема 3. Інформаційне забезпечення та сучасні технології менеджменту в сфері соціального забезпечення

Мета полягає в розумінні сутності та особливостей інформаційного забезпечення та сучасних технологій менеджменту в сфері соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Сутність інформації, її виробництво, відтворення та використання. Поняття "соціальна інформація", її джерела та канали циркуляції.
2. Види соціальної інформації.
3. Використання інформаційних технологій в управлінні соціальними процесами. Геоінформаційні технології в менеджменту в сфері соціального забезпечення.
4. Сутність та зміст технологій менеджменту соціального забезпечення.
5. Структура технологій менеджменту в сфері соціального забезпечення. Основні характеристики соціальних технологій. Умови технологізації соціальних процесів. Класифікація соціальних технологій.

Тема 4. Управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення

Мета полягає в розгляді сутності та управління персоналом в установах сфери соціального

забезпечення, визначення ролі менеджера в діяльності зазначених соціальних структур.

Питання для обговорення:

1. Поняття управління персоналом. Система управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення.
2. Особливості управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення.
3. Кадрове забезпечення в установах сфери соціального забезпечення.
4. Зарубіжний досвід управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення.
5. Фактори ризику в соціальному управлінні.
6. Оцінка менеджерських здібностей та визначення придатності до управлінської діяльності.
7. Лідерство, вплив та влада. Три підходи до визначення лідерства.
8. Управлінська праця менеджерів соціальної роботи. Основні якості сучасного менеджера.

Практичне заняття 3

Тема 5. Мотивація в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення

Мета полягає в аналізі механізмів і шляхів мотивації в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Сутність та механізми мотивації.
2. Соціально-психологічні аспекти мотивації. Співвідношення мотивації і стимулювання.
3. Організація мотивації та стимулювання.
4. Основні шляхи приведення в дію мотиваційних ресурсів.

Практичне заняття 4

Тема 6. Управління конфліктами та стресами.

Супервізія та менеджмент у сфері соціального забезпечення

Мета полягає в дослідженні управління конфліктами та стресами, а також супервізії та менеджменту у сфері соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Виникнення та суть конфлікту. Види конфліктів. Причини конфліктних ситуацій.
2. Управління конфліктною ситуацією.
3. Суть стресу. Стресові ситуації та управління ними. Особливості управління персоналом в стресогенній діяльності.
4. Супервізія як принцип, функція, метод менеджменту у сфері соціального забезпечення.
5. Адміністративний та навчальний методи супервізії в менеджменті сфери соціального забезпечення.
6. Супервізія та консультування.

Практичне заняття 5

Тема 7. Соціальні проєкти та програми в сфері соціального забезпечення

Мета полягає в аналізі особливостей розробки та практичної реалізації соціальних проєктів і програм у сфері соціального забезпечення та особливостей управління ними.

Питання для обговорення:

1. Сутність планування в установах сфери соціального забезпечення. Планування основних видів управлінської діяльності в сфері соціального забезпечення.
2. Модель процесу планування в сфері соціального забезпечення.
3. Стратегічне планування в сфері соціального забезпечення. Етапи стратегічного планування.

4. Програмно-цільове управління.
5. Соціальне проектування як специфічний та актуальний інструмент менеджменту в сфері соціального забезпечення. Сучасні концепції соціального проектування.
6. Логіка проектування в сфері соціального забезпечення. Мета та завдання соціального проекту.
7. Системний підхід в проектуванні у сфері соціального забезпечення.
8. Соціальна програма. Програми сфери соціального забезпечення та управління ними.

Практичне заняття 6

Тема 8. Соціальне партнерство в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення

Мета полягає в дослідженні соціального партнерства в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Сутність соціального партнерства.
2. Особливості соціального партнерства в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення.
3. Місце профспілок у соціальному партнерстві. Роль роботодавців у соціальному партнерстві.
4. Держава та соціальне партнерство.
5. Органи місцевого самоврядування та соціальне партнерство.
6. Взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування з соціального захисту та соціального забезпечення населення.
7. Механізм розбудови соціального партнерства для розвитку волонтерства та благодійності та підвищення ефективності управління у сфері соціального забезпечення.

Практичне заняття 7

Тема 9. Макрорівневий та мікрорівневий механізм менеджменту у сфері соціального забезпечення

Мета полягає в дослідженні макрорівневого та мікрорівневого механізмів менеджменту у сфері соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Соціальна політика як механізм менеджменту в сфері соціального забезпечення.
2. Основні напрями вдосконалення механізму менеджменту у сфері соціального забезпечення на макрорівні.
3. Мікрорівневий механізм менеджменту в сфері соціального забезпечення. Особливості функцій менеджменту у сфері соціального забезпечення на мікрорівні.
4. Управлінська праця менеджерів у сфері соціального забезпечення.
5. Самоменеджмент в управлінні установами соціального забезпечення.

Практичне заняття 8

Тема 10. Особливості створення та проведення рекламних компаній установами сфери соціального забезпечення

Мета полягає у виявленні особливостей створення та проведення рекламних компаній установами сфери соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Поняття та класифікація соціальної реклами. Особливості соціальної реклами в системі рекламно-інформаційної кампанії.
2. Етапи організації соціальної рекламно-інформаційної кампанії. Виготовлення та розміщення соціальних рекламних матеріалів кампанії.
3. Розробка рекламного повідомлення.
4. Медіапланування.

5. Розміщення та ефективні способи поширення соціальної реклами.
6. Особливості реалізації основних заходів соціальної рекламної кампанії.
7. Оцінювання результатів впливу соціальної рекламно-інформаційної кампанії.

Заочна форма навчання **Практичне заняття 1**

Тема 1. Менеджмент як напрямок управління в сфері соціального забезпечення

Мета полягає в розумінні сутності та особливостей менеджменту як напрямку управління в сфері соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

1. Сутність менеджменту в сфері соціального забезпечення.
2. Принципи організації менеджменту в сфері соціального забезпечення.
3. Рівні та сфери менеджменту в сфері соціального забезпечення.
4. Основна мета і завдання менеджменту в сфері соціального забезпечення як науки.

Тема 4. Управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення

Мета полягає в розгляді сутності та управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення, визначення ролі менеджера в діяльності зазначених соціальних структур.

Питання для обговорення:

1. Поняття управління персоналом. Система управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення.
2. Особливості управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення.
3. Кадрове забезпечення в установах сфери соціального забезпечення.
4. Зарубіжний досвід управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення.
5. Фактори ризику в соціальному управлінні.
6. Оцінка менеджерських здібностей та визначення придатності до управлінської діяльності.
7. Лідерство, вплив та влада. Три підходи до визначення лідерства.
8. Управлінська праця менеджерів соціальної роботи. Основні якості сучасного менеджера.

Практичне заняття 2

Тема 7. Соціальні проєкти та програми в сфері соціального забезпечення

Мета полягає в аналізі особливостей розробки та практичної реалізації соціальних проєктів і програм у сфері соціального забезпечення та особливостей управління ними.

Питання для обговорення:

9. Сутність планування в установах сфери соціального забезпечення. Планування основних видів управлінської діяльності в сфері соціального забезпечення.
10. Модель процесу планування в сфері соціального забезпечення.
11. Стратегічне планування в сфері соціального забезпечення. Етапи стратегічного планування.
12. Програмно-цільове управління.
13. Соціальне проєктування як специфічний та актуальний інструмент менеджменту в сфері соціального забезпечення. Сучасні концепції соціального проєктування.
14. Логіка проєктування в сфері соціального забезпечення. Мета та завдання соціального проєкту.
15. Системний підхід в проєктуванні у сфері соціального забезпечення.
16. Соціальна програма. Програми сфери соціального забезпечення та управління ними.

Тема 8. Соціальне партнерство в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення

Мета полягає в дослідженні соціального партнерства в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення.

Питання для обговорення:

8. Сутність соціального партнерства.
9. Особливості соціального партнерства в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення.
10. Місце профспілок у соціальному партнерстві. Роль роботодавців у соціальному партнерстві.
11. Держава та соціальне партнерство.
12. Органи місцевого самоврядування та соціальне партнерство.
13. Взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування з соціального захисту та соціального забезпечення населення.
14. Механізм розбудови соціального партнерства для розвитку волонтерства та благодійності та підвищення ефективності управління у сфері соціального забезпечення.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Варіанти КПЗ

Для студентів як денної, так і заочної форм навчання особливе значення мають індивідуальні завдання з дисципліни “Менеджмент у сфері соціального забезпечення”, які виконуються самостійно кожним студентом і охоплюють всі основні теми дисципліни. Виконання даних завдань студентами має на меті більш глибоке й повне засвоєння теоретичного матеріалу з основ організації менеджменту у сфері соціального забезпечення, оволодіння навиками застосування набутих теоретичних знань на практиці в контексті розробки соціального проекту (програми) або ж оцінки ефективності управління соціальною організацією чи установою. Це зокрема, скласти соціальний проект для окремої громади чи адміністративно-територіальної одиниці щодо реалізації певної соціальної послуги, або розробити проект, що дозволить налагодити партнерські взаємовідносини з іншими суб'єктами господарювання та дозволить проявити їх соціальну відповідальність. Також передбачено управління соціальною роботою в організації, що працює з сім'ями групи «соціального ризику», військовослужбовцями, інвалідами, хворими дорослими людьми і. т. д.

Завдання міститься в методичних рекомендаціях до виконання КПЗу та оцінюється за 100-бальною шкалою.

Виконання індивідуальних завдань є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни.

7. Тематика самостійної роботи

№ з/п	Тематика	К-сть годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Менеджмент як напрямок управління в сфері соціального забезпечення	9	14
2.	Тема 2. Концептуалізація та методологія менеджменту в сфері соціального забезпечення	11	13
3.	Тема 3. Інформаційне забезпечення та сучасні технології менеджменту в сфері соціального забезпечення	9	14
4.	Тема 4. Управління персоналом в установах сфери соціального забезпечення	11	14
5.	Тема 5. Мотивація в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення	9	14
6.	Тема 6. Управління конфліктами та стресами. Супервізія та менеджмент у сфері соціального забезпечення	10	14
7.	Тема 7. Соціальні проекти та програми в сфері соціального забезпечення	10	14
8.	Тема 8. Соціальне партнерство в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення	9	14
9.	Тема 9. Макрорівневий та мікрорівневий механізм менеджменту у сфері соціального забезпечення	10	14
	Всього	96	138

8. Тренінг з дисципліни

Тематика: Соціальне партнерство в системі менеджменту у сфері соціального забезпечення

Завдання: розробити сценарій переговорів між соціальною установою та спонсором задля спільного виконання соціального проекту.

Структура:

1. Ознайомитися з сутністю та особливостями соціального партнерства.
2. Окреслити варіанти взаємодії органів державної влади, місцевого самоврядування та приватних структур з питань соціального забезпечення потребуючих.
3. Розробити сценарій та продемонструвати процес ведення переговорів між соціальною установою та спонсором задля спільного виконання соціального проекту.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Менеджмент в сфері соціального забезпечення” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне тестування;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- оцінювання результатів КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- іспит.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) навчальної дисципліни “Менеджмент в сфері соціального забезпечення” визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)	Разом
20 %	20 %	20 %	40 %	100 %
1. Опитування під час занять (теми 1-4) по 5 балів за тему – макс. 20 балів. 2. Модульна контрольна робота – макс. 80 балів.	1. Опитування під час занять (5-10 теми) 5 балів за тему – макс. 30 балів. 2. Модульна контрольна робота – макс. 70 балів.	1. Підготовка КПЗ – макс. 30 балів. 2. Захист КПЗ – макс. 40 балів. 3. Участь у тренінгах – макс. 30 балів.	1. Тестові завдання (25 тестів по 2,5 бали за тест) – макс. 50 балів. 2. Два теоретичні питання по 15 балів – макс. 15 балів. 3. Ситуаційне завдання – 20 балів.	

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ (сума балів за всі види навчальної діяльності в межах модуля)	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-39	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Васютинська Л.А. Програмно-цільове управління національною економікою у контексті системного аналізу. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 50-1. С. 48-52. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/50_1_2020/10.pdf.
2. Зось–Кіор М. В., Скидан С. В. Особливості мотивації персоналу в умовах нестабільного бізнес-середовища. *Економічний форум*. 2020. № 1 (3). С. 143-148.
3. Ісаченко В. Теоретико-методичні основи використання методу супервізії у закладах соціальної сфери. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2019. Вип. 2. С. 71-75.
4. Коломієць Д. А. Адміністративний менеджмент у сфері соціального захисту населення (на прикладі Сумського обласного центру зайнятості) : робота на здобуття кваліфікаційного ступеня магістра : спец. 281 - публічне управління та адміністрування / наук. кер. В. В. Мартинець. Суми : Сумський державний університет, 2021. 61 с.
5. Кулина Г. М., Налукова Н. І. Інформатизація сфери соціального забезпечення як необхідна компонента формування цифрової економіки. *Світ фінансів*. 2020. № 1 (62). С. 95–106. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38173/1/%D0%9A%D1%83%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D0%B0.pdf>.
6. Кулина Г. Менеджмент як сучасний напрямок соціального управління / Сучасні детермінанти фіскальної політики : локальний та міжнародний вимір : зб. матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 8-9 верес. 2021 р.) / редкол. : О. М. Десятнюк, А. Я. Кізима, О. І. Тулай [та ін.]. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. С. 168-169.
7. Кулина Г. М. Супервізія в управлінні сферою соціального забезпечення / Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : матеріали IV Всеукраїнської наук.-практ. конф. (Полтава, 31 березня 2021 р.). Полтава, 2021. Ч. 2. С. 107-109.
8. Кулина Г. М. Новітні підходи до управління соціальними процесами в умовах неоіндустріального розвитку суспільства / Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неоіндустріального суспільства : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Луцьк, 27 жовтня 2020 р.) / відп. ред. О. М. Полінкевич, Л. В. Шостак. Електрон. дані. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2020. С. 111-112.
9. Лугова В. М., Голубев С. М. Основи самоменеджменту та лідерства : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 212 с.
10. Мішина С. В., Мішин О. Ю. Науково-практичні засади соціального проектування. Ефективна економіка : електр. наук. фах. вид. 2020. 1. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7620>
11. Моцна І. В. Проблема розвитку соціального партнерства в Україні та шляхи її вирішення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Вип. 25. Ч. 1. С. 166-170.
12. Николаєва В. І. Сучасні концепції та теорії державного управління системою соціальної роботи. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Державне управління. 2019. Т. 30(69), 1. С. 91–96.
13. Опалюк Т. Л. Супервізорство як чинник неперервності професійної освіти соціального працівника. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 21. Т. 3. С. 193-196.
14. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 05.10.2000 р. № 2017-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>.
15. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 р. №2671-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.
16. Про затвердження Положення про Державну соціальну службу України : Постанова КМУ від 22.05.2019 р. № 458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/458-2019-%D0%BF>.
17. Солопенко Т. Алгоритм визначення цілей у бюджетуванні. *Вісник КНТЕУ*. 2020. № 3. С. 91-104.

18. Спасів Н., Кулина Г., Лубкей Н. Соціальне партнерство як імператива соціально-економічного розвитку України. *Вісник Економіки*. 2021. Вип. 3. С. 8-18. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/44293/1/%D0%A1%D0%BF%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%B2.PDF>.
19. Стахів О.О. Соціальне партнерство в сучасному ЄС: основні актори та правові засади. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. Спецвипуск. С. 79-82.
20. Стефанків О., Данилишин В. До проблеми пошуку ефективних механізмів планування та здійснення соціальних видатків у реалізації соціальної політики держави. *Ефективна економіка*. 2019. № 7.
21. Управління персоналом в органах публічної влади : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Є. І. Бородін, К. В. Комарова, Н. А. Липовська, Т. М. Тарасенко. Дніпро. : ДРІДУ НАДУ, 2019. 200 с.
22. Alexander F. King. The Reality of State Disinvestment in Public Higher Education. URL: <https://www.insidehighered.com/views/2019/11/26/recent-studies-state-disinvestment-public-higher-education-are-misleading-opinion>.
23. Clegg Stewart, Cunha Miguel Pina e (2019). *Management, Organizations and Contemporary Social Theory*. London, Routledge. 326 p.
24. De Ruyg Veronique, Salmon Jack. Reevaluating the Effects of Federal Financing in Higher Education. Policy Briefs. 2019. August 13. URL: <https://www.mercatus.org/publications/education-policy/reevaluating-effects-federal-financing-higher-education>.
25. Lambert K. Engelbrecht. *Management and Supervision of Social Workers: South African Edition, 2nd Edition*. URL: <https://www.cengage.co.uk/books/9781473751378/>.
26. Moore-wilk Meghan M. Impacts of the Erosion of State Funding for Public Higher Education: Longitudinal Case Studies of Four State Systems – California, Georgia, New York and Wisconsin. CUNY ACADEMIC works. 2019. № 5. URL: https://academicworks.cuny.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=4153&context=gc_etds.
27. Schott Liz. State General Assistance Programs Very Limited in Half the States and Nonexistent in Others, Despite Need. Center on budget and policy priorities. 2020. July 2. URL: <https://www.cbpp.org/sites/default/files/atoms/files/7-9-15pov.pdf>.
28. State Financial Aid Programs. URL: <https://mhec.maryland.gov/preparing/pages/financialaid/descriptions.aspx>.
29. Social Impact Partnerships to Pay for Results Act Demonstration Projects. URL: <https://www.federalregister.gov/documents/2019/02/21/2019-02852/social-impact-partnerships-to-pay-for-results-act-demonstration-projects>.
30. The State of Social Safety Nets. URL: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/29115/9781464812545.pdf?sequence=5&isAllowed=y>.